

Lokal instruktion för vallokal i Hylte kommun - valet till riksdag, kommun- och regionfullmäktige 2022

Planering inför röstningen

Röstmottagare i vallokal

Det måste finnas minst fyra röstmottagare närvarande samtidigt i vallokalen vid röstmottagningen och en av dessa ska vara ordföranden eller vice ordföranden. Valdistriktets ordförande ansvarar för schemaläggning.

Röstmottagarna ansvarar för

- att röstningen går rätt till
- att det är ordning i lokalen
- att det är ordning bland valsedlarna samt lägga ut de valsedlar som partier lämnar till vallokalen.

Valmyndigheten har tagit fram en handledning för röstmottagning i vallokal. Handledningen ska varje röstmottagare ha gått igenom och ha till hands under valdagen. Samtliga röstmottagare ska också ha deltagit i kommunens utbildning för röstmottagare i vallokal.

Valsedlar och valsedelstall

Varje röstmottagningslokal får tre valsedelstall, varav en av dem är reserv utifall det blir många partier som lämnar valsedlar. Ställen har tre rader med 12 fack i varje rad. Valnämnden har beslutat att de ska placeras i bokstavsordning utifrån den anmälda partibeteckningen enligt följande:

- Partivalsedlar läggs i det valsedelstall som står längst till vänster. Blanka valsedlarna läggs i den nedersta raden. Partivalsedlar för val till riksdagen placeras till vänster i valsedelstället, partivalsedlar för val till kommunfullmäktige i mitten och partivalsedlar för val till regionfullmäktige läggs till höger i valsedelstället.
- Namnvalsedlar läggs sedan i nästa valsedelstall i bokstavsordning och i samma valordning som partivalsedlarna (riksdag, kommunfullmäktige, regionfullmäktige). Man börjar med bokstaven A högst upp i valsedelstället och fortsätter neråt. När valsedelstället är fullt fortsätter man i nästa valsedelstall, fortfarande i bokstavsordning.

Kommer partier in med valsedlar under röstningen ska dessa sorteras in i bokstavsordning. Det är röstmottagarna som ansvarar för att sortera ner valsedlarna i valsedelställen. Spara valsedlar för att kunna fylla på med, beroende på hur många valsedlar partierna kommer med till vallokalen. Det är bara anmälda partier som har rätt att få sina valsedlar utlagda av röstmottagarna. I valmaterialet skickas en lista med över anmälda partier.

Vid frågetecken om hur valsedlar ska stå i valsedelställen, kontakta valkansliet/valnämnden. Valkansliet har tagit fram en vägledande bild för valsedelställen.

Propaganda

Enligt vallagen får det inte förekomma propaganda i eller i ett utrymme intill ett röstmottagningsställe.

Med propaganda menas både representanter från politiska personer och affischer. De får inte hålla framförande eller dela ut broschyrer. Det är dock godkänt för de politiska partierna att dela ut valsedlar utanför vallokalen. Utdelningen ska dock ske utan att de röstande blir störda av det.

Det är inte tillåtet för partirepresentanter som besöker vallokalen att ha kläder eller utrustning som är partipolitisk i vallokalerna. Röstmottagarna ska uppmana partirepresentanter att inte ha banderoll eller partikläder inne i vallokalen om detta förekommer, detta gäller även vid överlämning av valsedlar om röstningen har påbörjats vid överlämningen. Valnämnden vill dock påminna om att det alltid är tillåtet att bära religiös klädsel på och intill en vallokal.

Möblering och skyltning

- Det ska vara tydligt skyltat så att man enkelt hittar till vallokalen. Kommunen tillhandahåller inplastad affisch och en markstående flagga (en så kallad beach-flag).

- Planera möbleringen så att den som röstar kan stå bakom en valskärm utan risk för insyn. Bakom varje valskärm ska det finnas en penna för markering av personröst. Även valsedelställen behöver placeras så att en röstande kan ta sina valsedlar utan insyn.

- Försök få till ett bra flöde i lokalen, t.ex. att de som har röstat kan gå igenom en annan dörr än de som ska rösta för att minska trängsel.

Valkansliet har tagit fram ett förslag på möblering för varje vallokal.

Under röstningen

Sekretess

En röstberättigande kan få hjälp med att göra i ordning sin röst, t.ex. av en röstmottagare. Som röstmottagare har du då tystnadsplikt.

I händelse av avbrott i röstningen

Om röstningen behöver avbrytas ska röstmottagarna säkerställa att röstlängd, valurna och förtidsröster hanteras säkert. Dessa ska låsas in eller övervakas av röstmottagare. Valurnan ska låsas genom att locket läggs på alternativt tejpa över facken med sigill (säkerhetstejp).

Informera de röstberättigande i lokalen att röstningen avbryts. Kontakta även valkansliet om att röstningen har avbrutits.

I händelse av sjukdomsfall i vallokalen

Om någon blir allvarligt sjuk i vallokalen ska röstningen avbrytas. Ring 112 för att tillkalla ambulans om detta behövs.

Blir en röstmottagare sjuk under vallokalens öppettider så kontakta valkansliet omgående.

Oro i eller utanför vallokalen

Det kan dyka upp situationer som kan påverka säkerheten i vallokalen. Det kan t.ex. vara hotfulla personer som vill påverka röstningen i lokalen.

Skulle en hotfull situation uppkomma ska röstningen avbrytas och polis ska kontaktas via 112. Valkansliet ska också kontaktas.

Fotografering och filmning i vallokalen

Det är inte förbjudet att fotografera och filma i vallokalen under förutsättning att ingen gör det på ett sätt som äventyrar valhemligheten eller stör ordningen. För att undvika detta kan röstmottagarna uppmana de som vill fotografera att de har röstat att göra det utanför vallokalen, t.ex. vid den markstående flaggan.

Kontroll av valsedlar

Mellan varje röstande ska valsedelställen kontrolleras av en röstmottagare för att kontrollera att valsedlar inte har blivit borttagna eller att valsedelställen på annat sätt blivit förstörda. Upptäcks detta ska valsedlar sorteras om i rätt ordning igen samt rapportera till valkansliet som skriver incidentrapport.

Insamling av röstkort

Vill en röstande lämna sitt röstkort ska dessa läggas i en separat säck för att kunna förstöras efter valet. Det är frivilligt för en person som röstar i vallokal att lämna in sitt röstkort. Röstkortet från förtidsrösterna ska läggas i samma säck när valkuverten från förtidsrösterna läggs i valurnan.

Säcken med röstkortet ska lämnas till valnämnden/valkansliet när överlämningen av röster sker i kommunhuset. Anledningen till att de ska läggas i separat säck är att röstkortet innehåller personuppgifter och behöver förstöras efter valet enligt rutiner.

Röstning i andra valdistrikt/lokaler i kommunen

I bilagda kontaktlista finns information om övriga valdistrikt som är öppna under valdagen. Kontaktcenter är den förtidsröstningslokal som är öppen under valdagen.

Frågor till valkansliet/valnämnden

Svårlösta problem och frågor kan uppstå under valdagen. Kontakta då valkansliet/valnämnden som tjänstgör i kommunhuset under hela valdagen och så långt in på natten som det krävs. Kontaktuppgifter till valkansliet, länsstyrelsen och Valmyndigheten finns i bilagda kontaktlista.

Om vallokalen inte går att använda

Om det händer något med vallokalen så att röstningen inte kan genomföras i vallokalen (t.ex. brand eller vattenskada) ska valnämnden genast kontaktas som kan ta beslut om reservlokal ska tas i bruk. Om reservlokalen ska tas i bruk ger valnämnden instruktioner kring vad som behöver göras.

Smittspridning

Det ska finnas handsprit och munskydd att erbjuda röstande som önskar detta. Tänk på att de väljare som använder munskydd behöver ta av det tillfälligt vid överlämnandet av röster från väljaren, om det behövs för att klargöra väljarens identitet.

Det finns även handsprit och munskydd för röstmottagare som önskar det.

Incidenter vid röstning

Om det uppkommer incidenter vid röstningen ska detta rapporteras till valkansliet/valnämnden. Incidenter är avvikelser från föreskriven ordning i vallagen som kan medföra en skada för valets genomförande och/eller för förtroendet för genomförandet av allmänna val.

Det är valnämnden som sedan rapporterar incidenter till Valmyndigheten. Valkansliet har tagit fram en rutin för rapportering av incidenter som skickas med i valmaterialet.

Incidenter ska även noteras i protokollet.

Efter att röstningen har avslutats

Rösträkning och rapportering

Detaljerad instruktion finns i handledningen. Valkansliet har även tagit fram en checklista för rösträkning och rapportering.

När räkningen av rösterna är klar ringer **omgående** ordförande eller den som ordförande utsett och rapporterar resultat till länsstyrelsen och därefter till valkansliet. Detta görs efter varje räknat val och innan man påbörjar räkningen av nästa val.

På blanketten Resultatbilaga står länsstyrelsens rapporttelefonnummer.

Transport av röster till kommunhuset

När man rapporterat röstfördelningen till länsstyrelsen och valkansliet ska valmaterialet transporteras till kommunhuset. Ordförande och vice ordförande transporterar valmaterialet till kommunhuset, Storgatan 8, Hyltebruk.

Överlämnande av röster i kommunhuset

Mottagning och granskning sker i kommunhuset. Varje distrikt levererar 4 valkassar:

- En röd kasse där det ska finnas:
 - Omslag - felsända förtidsröster,
 - Omslag - underkända förtidsröster
 - Omslag - felaktiga budröster
 - Omslag - tomma ytterkuvert för godkända budröster
 - Röstlängd och protokoll
 - Blankett - Kvittens uppsamlingskasse
- En gul kasse för val till riksdagen
 - Omslag för varje parti som finns med på resultatbilagan
 - Omslag för övriga anmälda partier

- Omslag för ej anmälda partier
- Blanka
- Ogiltiga - övriga
- En vit kasse för val till kommunfullmäktige
 - Omslag för varje parti som finns med på resultatbilagan
 - Omslag för övriga anmälda partier
 - Omslag för ej anmälda partier
 - Blanka
 - Ogiltiga - övriga
- En blå kasse för val till regionfullmäktige
 - Omslag för varje parti som finns med på resultatbilagan
 - Omslag för övriga anmälda partier
 - Omslag för ej anmälda partier
 - Blanka
 - Ogiltiga - övriga

Varje valkasse ska vara försluten.

OBS: För att underlätta överlämningen ska omslagen i valkassarna vara placerade i den ordning som finns på respektive resultatbilaga.

Vid överlämnandet ska även säcken med insamlade röstkort lämnas in.

I vallokalen

Vallokalen ska återställas enligt de regler som finns för lokalen innan den lämnas över natten.